

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland

Voorlopig toetsingsadvies over het milieueffectrapport

21 september 2017 / projectnummer: 3191

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Steenwijkerland wil een Omgevingsplan voor het buitengebied opstellen. Het Omgevingsplan biedt onder andere ruimte voor agrarische en recreatieve ontwikkelingen, maar omdat de gemeente verwacht dat in de planperiode veel agrarische bedrijven gaan stoppen is er behoefte om flexibel te kunnen inspelen op de veranderende (ruimte)vraag. De gemeente hecht daarbij veel waarde aan het beschermen van de (landschappelijke) kernkwaliteiten van het gebied. Voor de besluitvorming over het Omgevingsplan wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen en wordt een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat laat het MER zien?

Het MER geeft een uitgebreide beschrijving van de huidige situatie in de gemeente. Vooral de hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarden in verschillende deelgebieden krijgen veel aandacht in het rapport. Een kwalitatief goed bijlagerapport² geeft veel informatie over natuurgebieden en beschermde soorten. Het geeft aan dat deze waarden voor de gemeente erg belangrijk zijn, wat ook blijkt uit het (ontwerp-)omgevingsplan en de beleidsnotitie. De effectbeschrijvingen in het MER maken duidelijk dat sturing van ontwikkelingen in het buitengebied vooral op deze onderdelen van belang is om negatieve effecten te voorkomen en kwaliteit te kunnen verhogen.

Wat ontbreekt nog in het MER?

De gewenste flexibiliteit van het plan vraagt om goede en transparante informatie over mogelijke knelpunten in het buitengebied en oplossingen daarvoor. De hoge duurzaamheidsambities van de gemeente vragen om een helder beoordelingskader waaraan ontwikkelingen getoetst kunnen worden. Hiermee kan de gemeente ontwikkelingen goed en tijdig bijsturen en is voor iedereen duidelijk welke voorwaarden daaraan worden gesteld. De Commissie vindt dat in het MER hiervoor wel aanzetten aanwezig zijn (in de onderdelen van het afwegingskader zijn bijvoorbeeld voorstellen voor voorwaarden opgenomen), maar dat nog essentiële informatie ontbreekt voor de besluitvorming over het omgevingsplan. Het gaat om de volgende punten:

- Het MER geeft te weinig inzicht in knelpunten in de bestaande situatie. Als gevolg daarvan maakt het MER niet duidelijk in hoeverre deze knelpunten met het beleid in het Omgevingsplan worden opgelost.
- Drie van de vier onderzochte "scenario's" voor mogelijke ontwikkelingen in het buitengebied zijn niet voldoende uitgewerkt.
- De effectbeoordeling is in het algemeen onvoldoende onderbouwd. Daardoor kunnen de scenario's niet goed getoetst worden aan normen en ambities en zijn ook maatregelen om effecten te voorkomen niet goed navolgbaar.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3191](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Ecologische beoordeling Omgevingsplan Buitengebied Steenwijkerland – Passende beoordeling en effectbeoordeling Natuur netwerk Nederland en soortbescherming; Altenburg & Wymenga, juni 2017.

- Vooral de effecten op landschappelijke en cultuurhistorische waarden zijn onvoldoende duidelijk, terwijl de hoge waarden in het buitengebied hier juist wel om vragen.
- Het MER beschrijft in algemene zin hoe bedrijven de in het Omgevingsplan geboden ruimte kunnen benutten zonder dat de stikstofdepositie op beschermde natuur toeneemt. Uit het MER is niet na te gaan of deze maatregelen voor alle bedrijven praktisch uitvoerbaar zijn.

De Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen voordat het besluit over het Omgevingsplan buitengebied wordt genomen. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe. Aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling zijn opgenomen in een tekstkader.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Waarom m.e.r. en toetsing door de Commissie?

Om ontwikkelingen in het buitengebied van Steenwijkerland mogelijk te maken wordt een omgevingsplan opgesteld, dat vastgesteld moet worden door de gemeenteraad van Steenwijkerland. Strikt genomen is het omgevingsplan een *bestemmingsplan met verbrede reikwijdte* onder de Crisis- en Herstelwet (11^e tranche). Het plan maakt gebruik van de mogelijkheden voor verbrede reikwijdte door het opnemen van beleidsregels en flexibeler bestemmen op basis van randvoorwaarden en uitgangspunten voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Voor de besluitvorming hierover is een plan-MER opgesteld, omdat het omgevingsplan kasterstellend is voor uitbreiding van veehouderijen en omdat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet op voorhand uitgesloten kunnen worden.

Bij de start van de m.e.r.-procedure heeft de Commissie (in maart 2017) een advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau voor het MER. In dit toetsingsadvies beoordeelt de Commissie of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in het besluit over het omgevingsplan.

2.2 Omgevingsfoto en knelpunten

Het MER gaat per milieuaspect in op de huidige situatie en de te verwachten autonome ontwikkeling in het plangebied. Voor landschap en cultuurhistorie is de bestaande situatie ook uitgebreid per deelgebied weergegeven. Zoals de Commissie heeft aangegeven in haar advies voor reikwijdte en detailniveau kan een “omgevingsfoto”³ erg nuttig zijn om te bepalen welke knelpunten en kansen zich in de huidige of toekomstige situatie kunnen voordoen. Deze informatie kan gebruikt worden om keuzes te maken, bij te sturen en/of extra maatregelen te nemen. De omgevingsfoto kan periodiek worden herhaald om ontwikkelingen te monitoren en te spiegelen aan gemeentelijke ambities, zodat waar nodig kan worden bijgestuurd.

³ Hiermee wordt bedoeld dat de huidige situatie op een bepaald moment zoveel mogelijk meetbaar wordt vastgelegd. Door op meerdere momenten een omgevingsfoto te maken kunnen ontwikkelingen op een transparante manier worden gevolgd.

De Commissie is van mening dat over de huidige situatie in het MER nog essentiële informatie ontbreekt. Per milieuaspect zijn wel knelpunten geïnventariseerd (weergegeven met “grijze vlakken” in tabellen), maar de aard en omvang van de knelpunten (per deelgebied) is onduidelijk. Specifiek inzicht in de relatie tussen (milieukundige en landschappelijke) knelpunten en gemeentelijke ambities is volgens de Commissie essentieel, omdat het MER dan concreet kan maken in hoeverre deze weggenomen kunnen worden met aanvullende maatregelen. Bovendien kan de confrontatie van deze ambities met toekomstscenario’s inzicht bieden in de mogelijke bandbreedte van knelpunten en van mogelijke oplossingen daarvoor.

Verkenning van knelpunten is met name relevant voor het aspect landschap, omdat daarvoor de meest expliciete ambities (per deelgebied) zijn uitgesproken.

De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over het Omgevingsplan dat in een aanvulling op het MER helder inzicht wordt geboden in de bestaande knelpunten in het plangebied. Een dergelijke ‘omgevingsfoto’ kan in het vervolg gebruikt worden voor monitoring van effecten, evaluatie van gemeentelijke ambities en zo nodig bijsturing van het beleid.

2.3 Scenario’s

In het MER zijn geen planalternatieven onderscheiden. Op basis van eerdere analyses (onder andere ten behoeve van het opstellen van een landschapsontwikkelingsplan) zijn al op voorhand ruimtelijke keuzes gemaakt voor de ontwikkelingsmogelijkheden in het plan. Concreet zijn voor elk van de 15 onderscheiden deelgebieden randvoorwaarden gesteld aan de omvang van agrarische percelen en omvang van bijgebouwen.

Binnen het “planalternatief” zijn vervolgens vier scenario’s onderscheiden die mogelijke ontwikkelingsrichtingen in het plangebied vertegenwoordigen, binnen de maximale mogelijkheden van het Omgevingsplan. Analyse van de effecten daarvan geeft vervolgens informatie over kansen en knelpunten en daarmee belangrijke informatie voor de afwegingskaders die onderdeel zullen worden van het omgevingsplan. De Commissie onderschrijft het nut van deze werkwijze. Zij is echter van oordeel dat de invulling van de scenario’s 2, 3 en 4 nog te kort schiet.

Scenario 1 (landbouw) wordt in het MER vrij uitvoerig toegelicht. Uitgangspunt is dat alle agrarische bestemmingen maximaal worden ingevuld binnen de eerdergenoemde randvoorwaarden. Daarbij is uitgegaan van de bestaande diercategorieën en van een gestandaardiseerde “vulgraad”, die in een bijlage van het MER is toegelicht.⁴

De scenario’s 2 (andere bedrijvigheid), 3 (wonen) en 4 (recreatie/dagbesteding) zijn onvoldoende ingevuld. De uitgangspunten voor deze scenario’s zijn niet helder, behalve de inschatting dat 30% van de huidige agrarische bestemmingen gebruikt zal worden voor respectievelijk andere bedrijvigheid, wonen en recreatie/dagbesteding. In het MER wordt gesteld dat een hoger percentage niet realistisch is omdat dit niet binnen de gemeentelijke ambities

⁴ De Commissie wijst er op dat voor de vulgraad per diercategorie is uitgegaan van gemiddelden in het verleden. Het is echter niet uit te sluiten dat de gemiddelde vulgraad in de toekomst zal groeien, als gevolg van verschillende ontwikkelingen in de landbouwsector. De gehanteerde vulgraad wordt daarmee mogelijk onderschat.

past. Het kan echter zijn, dat maatschappelijke trends in bepaalde deelgebieden wel degelijk leiden tot een hoger percentage stoppers. Ook kunnen bij agrarische bedrijven die niet stoppen verbredingsactiviteiten (bijvoorbeeld recreatie naast landbouw) plaatsvinden. De Commissie acht het zinvol om in de scenario's 2, 3 en 4 uit te gaan van een hoger percentage stoppers en van verbredingsactiviteiten van alle niet-stoppers en zo nodig per deelgebied in deze uitgangspunten te variëren⁵. Daarmee wordt zichtbaar waar in de gemeente en onder welke condities de gemeentelijke ambities niet meer gerealiseerd kunnen worden, zodat aan de hand daarvan voorstellen voor maatregelen kunnen worden gedaan.

Scenario's 2, 3 en 4 lijken bovendien niet volwaardig in de effectbeoordeling te worden betrokken. Over het algemeen worden de effecten van scenario 1 onderbouwd en worden van de overige scenario's alleen op hoofdlijnen de verschillen met scenario 1 aangegeven. Dit doet volgens de Commissie onvoldoende recht aan de kansen en knelpunten die – vooral lokaal, afhankelijk van het deelgebied/landschapstype – uit de andere scenario's kunnen voortvloeien.

De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over het Omgevingsplan dat in een aanvulling op het MER de scenario's 2, 3 en 4 nader worden uitgewerkt en onderbouwd. De Commissie adviseert om de scenario's 'op te rekken', omdat daarmee beter inzicht ontstaat in potentiële kansen en knelpunten.

2.4 Beoordelingskader en effectbeoordeling

De effecten van de planscenario's zijn per milieuaspect beschreven en beoordeeld, de scores zijn samengevat in tabel 11.2 (en tabel 0.3 van de samenvatting). De wijze waarop deze scores tot stand zijn gekomen is volgens de Commissie in het algemeen onvoldoende navolgbaar en onderbouwd:

- Zoals in § 2.2 van dit advies aangegeven is in eerste instantie per scenario bepaald voor welke milieuaspecten knelpunten kunnen optreden, zonder dat de aard en omvang van deze knelpunten duidelijk is gemaakt. Daarbij is geen onderscheid gemaakt naar deelgebieden/landschapstypen.
- Vervolgens zijn in de scoretabellen de effecten weergegeven "met inachtneming van voorgestelde maatregelen". Het is niet duidelijk welke maatregelen daarmee worden bedoeld⁶. Omdat ook niet inzichtelijk is, in hoeverre het maatregelen betreft die in (de planregels van) het Omgevingsplan zijn geborgd is niet duidelijk of de gepresenteerde effectscores daadwerkelijk betrekking hebben op de effecten van het Omgevingsplan. Bovendien is het voor de besluitvorming juist van belang te weten welke effecten kunnen optreden zónder dat maatregelen worden genomen. De aard en omvang van deze effecten kunnen immers bepalend zijn voor de mate waarin de gemeente wil sturen in ontwikkelingen, door het nemen van maatregelen en/of het inzetten van planregels en afwegingskaders. Ook andere belangen kunnen meespelen bij de keuze voor bepaalde maatregelen.

⁵ In haar advies over Reikwijdte en Detailniveau van het MER (blz. 5) duidde de Commissie deze verkenning aan als 'botsproeven'.

⁶ Mogelijk worden hiermee bedoeld de in hoofdstuk 11 van het MER benoemde essentiële dan wel relevante onderdelen voor het afwegingskader voor uiteenlopende ruimtelijke ontwikkelingen.

- Het MER geeft – vooral voor landschap en cultuurhistorie – geen inzicht in de mate waarin de voorwaarden zoals opgenomen in de regels van het Omgevingsplan leiden tot het voorkomen van negatieve effecten of het oplossen van knelpunten. Ook maakt het MER niet duidelijk hoe het afwegingskader⁷ doorwerkt in het Omgevingsplan.
- Bij de beoordeling van de effecten is geen onderscheid gemaakt in deelgebieden. De beoordelingscriteria sluiten volgens de Commissie bovendien onvoldoende aan bij de gemeentelijke ambities. De scores in de tabellen geven daardoor alleen algemene informatie. Vooral voor de aspecten landschap en cultuurhistorie ligt het – gezien de diversiteit en de hoge ambities – voor de hand meer onderscheid te maken in beoordelingscriteria en deelgebieden. Zie ook § 2.5.

Het gevolg van de gevolgde aanpak is dat het MER onvoldoende aanknopingspunten biedt voor het beoordelen van mogelijk ongewenste effecten (knelpunten) en mogelijkheden om ambities te verwezenlijken (kansen). Het veralgemeniseren van de effectbeoordeling en het daarin op voorhand meenemen van maatregelen leidt tot niet navolgbare scores die verwarrend kunnen werken. De overzichtstabel (tabel 0.3 en 11.2) suggereert bijvoorbeeld dat de effecten voor doorstroming/wegcapaciteit het meest onderscheidend zijn, terwijl daar volgens de Commissie niet de grootste dilemma's (kansen en knelpunten) voor de besluitvorming liggen.

De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over het Omgevingsplan dat in een aanvulling op het MER de effectbeoordeling nader wordt onderbouwd en uitgewerkt, rekening houdend met bovenstaande punten. Daarmee ontstaat volgens de Commissie een transparanter en adequater beeld van mogelijke effecten van het plan, wat van belang is voor de in het plan op te nemen afwegingskaders.

2.5 Landschap en cultuurhistorie

Het landschap van de gemeente Steenwijkerland is zowel van hoge kwaliteit als zeer afwisselend. Het (ontwerp-)Omgevingsplan gaat om die reden ook uit van een gedifferentieerde benadering van het landschap. Het boerenbedrijf en natuur- en landschapsgerichte recreatie vormen de economische dragers van het landschap. Het MER moet het inzicht verschaffen hoe de ruimtelijke dynamiek die het plan mogelijk maakt, uit zal pakken voor de kwaliteit van het landschap (en daarmee op de bestaansvoorwaarden van de bewoners). Daarbij zijn niet alleen de effecten van het vergroten van bouw kavels van belang, maar ook de gevolgen van toegestane nevenactiviteiten op bedrijven. Het gaat dan niet enkel om de *stoppers*, maar ook om de *verbreders*.⁸

⁷ Zie hoofdstuk 11 van het MER.

⁸ De behoefte aan verbreding van activiteiten komt ook in de Omgevingsvisie Steenwijkerland nadrukkelijk aan de orde. Verbreding is niet alleen relevant bij kleine bedrijven, maar kan ook voorkomen bij bedrijven die zich bevinden in de deelgebieden waar groei tot 3 hectare mogelijk is. Uit de beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling (§ 3.2.2 van het MER) wordt niet duidelijk hoe hier in het MER mee om is gegaan.

De effecten op landschap en cultuurhistorie zijn in hoofdstuk 4 van het MER beschreven en beoordeeld als neutraal. De eindconclusie dat geen negatieve effecten zullen optreden is volgens de Commissie onvoldoende onderbouwd:

- De eindconclusie lijkt ingegeven te zijn door een positieve inschatting van het effect van maatregelen die gericht zijn op behoud van ruimtelijke kwaliteit. Zoals eerder aangegeven ontbreekt zowel een beschrijving van die maatregelen zelf als het verplichtend karakter van die maatregelen (de borging in het Omgevingsplan). Het gebodene in de tabel (zie tabel 0.4) met essentiële onderdelen van het afwegingskader volstaat niet in dit verband, want is te vaag.
- Uit het MER wordt niet duidelijk welke rol de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO) van de Provincie Overijssel speelt in de huidige en toekomstige situatie. De KGO schrijft voor dat nieuwe agrarische ontwikkelingen gepaard moeten gaan met een kwaliteitsimpuls voor de ruimtelijke kwaliteit. De effecten hiervan op het landschap in de referentiesituatie en voor de scenario's zijn in het MER onduidelijk.
- De effecten van scenario 1 op het landschap zijn weliswaar in beeld gebracht, maar deze zijn niet gebaseerd op een vergelijking met de referentiesituatie. Dat lijkt ook niet mogelijk, omdat het landschap in de referentiesituatie is teruggebracht tot twee categorieën terwijl de effectbeschrijving is gedaan op het niveau van landschapstypen. Het is ook onduidelijk welke functie de tweedeling in landschapstypen in het MER heeft.
- De effecten van de andere scenario's zijn onvoldoende in beeld gebracht. Gesteld wordt dat voor alle scenario's geldt dat er een risico op verrommeling bestaat. Hierbij wordt niet gedefinieerd wat onder verrommeling wordt verstaan en wanneer dit leidt tot het niet meer halen van gemeentelijke ambities voor behoud van kernkwaliteiten. Juist waar andere (neven)functies mogelijk gemaakt worden mogen effecten op het landschap en op de beleving van het landschap verwacht worden.
- Effecten van scenario 1 zijn kwalitatief beschreven, maar zijn zonder kaartmateriaal of visualisaties niet inzichtelijk gemaakt. Met name de eventuele schaalprong van ruimtelijke ontwikkelingen vraagt om visualisering. Ook is er geen onderscheid gemaakt tussen *relevante* en *essentiële* effecten, waarbij het bij de laatste gaat om de aantasting van identiteitsdragers zoals het water- en wegenpatroon, verkavelingsstructuur en houtwalenstructuren. Hierdoor wordt niet duidelijk welke effecten structureel de identiteit van het landschap aantasten en niet mitigeerbaar zijn, en welke effecten minder ingrijpend zijn en wel met maatregelen kunnen worden verzacht.

Het MER levert hierdoor voor landschap en cultuurhistorie niet of nauwelijks enige sturingsinformatie op.

De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over het Omgevingsplan dat in een aanvulling op het MER de effecten op het landschap voor alle scenario's alsnog in beeld worden gebracht, met inachtneming van bovenstaande punten, zodat er navolgbare en juiste conclusies getrokken kunnen worden over kansen en knelpunten op landschappelijk gebied.

2.6 Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden

In de huidige situatie zijn de Natura 2000-gebieden in de gemeente Steenwijkerland en omgeving⁹ al overbelast door stikstofdepositie. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden zal daarom leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken. Deze situatie maakt dat stikstofdepositie een sterk bepalende factor is voor ontwikkelingen in het plangebied.¹⁰ Om die reden gaat in het MER veel aandacht uit naar het stikstofonderzoek. De aanpak is uiteengezet in hoofdstuk 5, dat wordt ondersteund door verschillende bijlagen.

De vergelijkingsbasis¹¹ voor de beoordeling van de effecten van de planscenario's (en dus van de maximale mogelijkheden in het bestemmingsplan) op Natura 2000-gebieden is voldeende beschreven.¹² Vervolgens is in beeld gebracht welke toename van de emissie plaatsvindt als alle ontwikkelingsmogelijkheden die het ontwerp-omgevingsplan biedt maximaal worden benut, zonder dat extra emissiereducerende technieken worden toegepast. Uit de berekeningen blijkt dat het plan in alle scenario's leidt tot een toename van depositie in nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Om te voorkomen dat deze toename optreedt, zijn in het (ontwerp)omgevingsplan regels opgenomen waardoor voor een veehouderijbedrijf een toename van de stikstofemissie ten opzichte van de huidige situatie niet is toegestaan. De stikstofemissie vanuit het plangebied wordt daarmee "gefixeerd". Het fixeren van de emissie wil niet zeggen dat agrarische bedrijven geen ontwikkelingsmogelijkheden meer hebben. Door het toepassen van emissiereducerende (stal)technieken is het mogelijk de veestapel te laten groeien zonder toename van de emissie. Om te bepalen welke ontwikkelingsmogelijkheden aan bedrijven kunnen worden geboden is in het MER een analyse uitgevoerd op basis van verschillende reductiepercentages, die zijn ontleend aan bewezen technieken per diercategorie (zie bijlage 5 van het MER). De tabel op pagina 93 laat zien dat uitbreiding van bouwvlakken zonder een toename van stikstofemissie op gebiedsniveau mogelijk is als bepaalde reductiepercentages (70% bij intensieve veehouderijen en 54% bij melkveehouderijen) kunnen worden behaald. Hierbij is uitgegaan van de uitbreidingsmogelijkheden die toegestaan zijn volgens de zonering in deelgebieden.

Op basis van de analyses concludeert het MER dat het planalternatief uitvoerbaar is, zodanig dat een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten. Dat bedrijven gemiddeld genomen gebruik kunnen maken van de genoemde uitbreidingsmogelijkheden wil niet zeggen dat dit voor elk individueel bedrijf geldt. Agrarische bedrijven in het plangebied verschillen sterk van omvang en er zijn verschillende diercategorieën en stalsystemen aanwezig. Daarom is in bijlage 6 een analyse per individueel bedrijf opgenomen. De Commissie constateert dat in de bijlage een overzicht van de vergunde ruimte en worst case

⁹ Binnen het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden "De Wieden" en "Weerribben". In de directe nabijheid liggen de Natura 2000-gebieden "Rottige Meenthe & Brandemeer", "Havelte Oost", "Olde Maten en Veerslootlanden" en "Zwarte Meer". Elk van deze gebieden bevat habitattypen waarvoor de kritische depositiewaarde voor stikstof in de huidige situatie wordt overschreden.

¹⁰ Een plan kan volgens de Wet natuurbescherming niet worden vastgesteld zonder dat is aangetoond dat deze aantasting kan worden voorkomen.

¹¹ Aan de hand van de geldende vergunningen van agrarische bedrijven in het plangebied, gecorrigeerd voor het Besluit Huisvesting en door het CBS gepubliceerde "mei-tellingen".

¹² In het MER is onderscheid gemaakt in:

- de "referentie vanuit de Wet natuurbescherming"; deze beschrijft de huidige feitelijke (legale) situatie van het plangebied, die vergelijkingsbasis vormt voor de effecten op Natura 2000-gebieden (§ 5.2.1. van het MER)
- de "referentie vanuit de Wet milieubeheer", waarin tevens de autonome ontwikkelingen in het plangebied meegenomen zijn; dit vormt de vergelijkingsbasis voor de overige milieueffecten.

situatie per bedrijf in het MER is opgenomen, maar dat een beschouwing hiervan en de consequenties ervan voor de uitvoerbaarheid van het plan ontbreekt. Op p. 97 van het MER is aangegeven dat een verdergaande toets op uitvoerbaarheid ontbreekt, 'vooruitlopend op de doelstellingen van de Omgevingswet'. Als gevolg daarvan ontbreekt in het MER een uitvoerbaar alternatief. De Commissie is van mening dat, zolang de Omgevingswet nog niet vigeert, het MER ten behoeve van de besluitvorming een uitvoerbaar alternatief moet bevatten. Dit biedt inzicht in de op dit moment beschikbare ruimte voor ontwikkeling van agrarische bedrijven binnen de context van de emissie-stand still in de planregels.

De Commissie vindt het essentieel voor de besluitvorming over het Omgevingsplan dat in een aanvulling op het MER een uitvoerbaar alternatief wordt beschreven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Hoe toetst de Commissie?

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het milieueffectrapport de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. De werkgroep bezoekt hierbij ook het gebied waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Wie zit er in de werkgroep?

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Jan Bakker

Sjoerd Bokma

Roeland During

Pieter Jongejans (secretaris)

Kees Linse (voorzitter)

Wat is het besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld?

Het besluit over het Omgevingsplan voor het buitengebied

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor alle activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, moet in Nederland een milieueffectrapport worden opgesteld. De bijlagen C en D bij het Besluit m.e.r.

<http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer> geven aan wanneer dit het geval is.

Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de categorieën C/D14. Ook de Passende beoordeling die nodig is vanwege mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden maakt dat een milieueffectrapportage nodig is.

Wie besluit over Omgevingsplan buitengebied Steenwijkerland?

De gemeenteraad van de gemeente Steenwijkerland, zij zijn bevoegd gezag.

Wie neemt het initiatief?

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie is door de gemeente niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3191](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

